

> Retouradres Postbus 315 3500 AH Utrecht

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de heer Becking
Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

Bureau van het CvTE

Muntstraat 7
3512 ET Utrecht
Postbus 315
3500 AH Utrecht
Nederland
www.cvte.nl

Contactpersoon Jo

Onze referentie

CvTE-01131

Bijlagen

Datum 30 oktober 2025
Betreft Verkenning van scenario's met tijdpad voor de afname van één
doorstroomtoets

Geachte heer Becking,

Met veel genoegen zendt het College voor Toetsen en Examens (CvTE) u hierbij de notitie *Verkenning van scenario's met tijdpad voor de afname van één doorstroomtoets*, opgesteld op verzoek van uw ambtsvoorganger in reactie op de motie Rooderkerk. Het CvTE fungeerde als penvoerder voor deze notitie die ontstond in goede samenwerking met stichting Cito en het ministerie van OCW.

Graag benut ik het moment van toezending om namens het college enkele opmerkingen te maken. Deze opmerkingen raken niet aan de naar mijn oordeel gedegen beschrijvingen van scenario's voor één doorstroomtoets in de notitie. De notitie geeft een neutrale weergave van een drietal opties die een politieke keuze mogelijk maken. Het is passend dat het college zich verhoudt tot die keuze.

Mijn opmerkingen raken aan een aantal zaken die niet in de notitie aan de orde komen omdat zij, zoals daar benoemd in paragraaf 2.3, onderwerp zijn van andere trajecten:

- het wettelijke kader rond het schooladvies en de verplichting om een doorstroomtoets af te nemen (langetermijnevaluatie Wet doorstroomtoetsen primair onderwijs, eindrapport voorzien in 2028);
- de inhoudelijke reikwijdte van de toets en de aansluiting op nieuwe kerndoelen;
- de rol van de toetsuitslag binnen de overgang van primair naar voortgezet onderwijs;
- het gebruik van toetsresultaten door de Inspectie van het Onderwijs voor toezicht (onderdeel van de herziening van de onderzoekskaders, voorzien in 2027).

Omdat die trajecten zowel de functie als de inhoud van de doorstroomtoets betreffen, is het relevant daar iets over te zeggen. Over wat voor soort toets hebben we het immers?

Naar mijn oordeel: een toets waarvan te veel is gevraagd. Die een divers aanbod moet vormen én een uniform landelijk beeld moet bieden. Die recht moet doen aan de prestatie van een leerling én iets moet zeggen over de onderwijskwaliteit van een school. Die niet te veel mag en kan toetsen én een advies moet geven voor het vervolgonderwijs dat gedegen genoeg is om een verplichting tot bijstelling op te baseren.

Bureau CvTE

Datum

30 oktober 2025

Onze referentie

CvTE-01131

Deze eisen aan de doorstroomtoets zijn nooit in samenhang gewogen. Ze zijn op opeenvolgende momenten gestapeld of impliciet verondersteld. Terwijl het college toeziet op de kwaliteit van toetsen waarvan de uitkomst kan dienen als 'objectief tweede gegeven' naast het schooladvies, fungeren deze uitkomsten ook als toezichtindicator én als onderbouwing van een aangepast schooladvies.

Mijn opmerkingen lopen vooruit op de evaluatie van het doorstroomtoetsenstelsel. Dat geldt ook voor nu kiezen voor één doorstroomtoets van één aanbieder. Het college bepleit een afweging, die een eventuele aanpassing in het stelsel in samenhang plaatst met de functie en de inhoud van de toets. Immers, de keuze voor één toets betekent niet het einde van verschillen tussen leerlingen en scholen zoals die nu naar voren komen uit het diverse toetsenaanbod. Eén toets betekent dat die verschillen op een andere manier aan de dag komen.

Het college pleit, kortom, voor zorgvuldige besluitvorming binnen context. Dat kost tijd. Voor het geval dat u niet tot 2028 wilt of kunt wachten met het maken van een keuze, geef ik u graag het volgende in overweging. Laat de doorstroomtoets vooral een toets zijn. Een toets die de prestatie van een leerling op de toets vertaalt in het juiste resultaat en geldt als objectief tweede gegeven naast het schooladvies voor het vervolgonderwijs. Verder niets. Een dergelijke eenduidige, voor zich sprekende functie maakt de toets minder gevoelig voor veranderingen in het stelsel.

Het college denkt dat een doorstroomtoets zonder toegevoegde functies het beste beantwoordt aan wat onderwijs, leerling en de monitoring van de landelijke ontwikkeling van basisvaardigheden in het primair onderwijs vragen aan continuïteit en vooral ook voorspelbaarheid van centrale toetsing.

Ik ben graag bereid met u hierover verder in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,

John van der Vegt
Voorzitter College voor Toetsen en Examen